



Vijeće
Europske unije

Bruxelles, 29. studenoga 2022.
(OR. en)

15269/22

SOC 652

NAPOMENA

| | |
|----------|--|
| Od: | Predsjedništvo |
| Za: | Delegacije |
| Predmet: | Obiteljska politika u kontekstu demografskih kretanja u EU-u – smjernice predsjedništva |

Za delegacije se u prilogu nalaze smjernice predsjedništva u vezi s navedenim predmetom s obzirom na raspravu predviđenu tijekom ručka u okviru sastanka Vijeća EPSCO 8. prosinca 2022.

Vijeće EPSCO (zapošljavanje i socijalna pitanja)

Ručak – Obiteljska politika u kontekstu demografskih kretanja u EU-u

Obitelji su temeljne sastavnice društva, a njihova dobrobit utječe na opću socijalnu klimu. Stoga je potpora obiteljima ključna za razvoj društva. Promjene u društvu povećavaju raznolikost obiteljskog života. Među najvažnijim su promjenama povećanje stope razvoda te broja djece rođene izvan braka i u kućanstvima sa samohranim roditeljem. Mijenja se i podjela odgovornosti između roditelja. Sve to postavlja velike zahtjeve pred uključive obiteljske politike države.

Iako obiteljska politika nije u nadležnosti EU-a, EU pozitivno utječe na obitelji nizom zakonodavnih i nezakonodavnih mjera. To, primjerice, uključuje Strategiju EU-a za rodnu ravnopravnost 2020. – 2025., Strategiju EU-a o pravima djeteta i Preporuku Vijeća o uspostavi europskog jamstva za djecu. U nedavno objavljenoj europskoj strategiji za skrb ističe se važnost visokokvalitetnih, cjenovno pristupačnih i dostupnih usluga skrbi te potpora formalnih i neformalnih pružatelja skrbi. Direktivom o ravnoteži između poslovnog i privatnog života i Direktivom o transparentnim i predvidivim radnim uvjetima nastoji se olakšati usklađivanje obiteljskog i poslovnog života povećanjem predvidljivosti rada, promicanjem fleksibilnijih radnih uvjeta te jačanjem poticaja za očeve da sudjeluju u skrbi. Fondovi kohezijske politike i nacionalni planovi oporavka u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost imaju važnu ulogu, npr. u uspostavi ustanova za skrb o djeci ili pružanju potpore socijalnim uslugama i skrbi.

Mnoge države članice suočavaju se s dugoročnim padom plodnosti i povećanjem očekivanog životnog vijeka, što je dovelo do starenja stanovništva i promjena u dobnoj strukturi stanovništva. Očekivani životni vijek pri rođenju 2018. dosegao je 78,2 godine za muškarce i 83,7 godina za žene. Predviđa se da će se taj trend nastaviti: muškarci rođeni 2070. živjet će do prosječne dobi od 86 godina, a žene rođene iste godine do 90 godina. Do 2070. udio osoba u dobi od 65 ili više godina činit će 30,3 % stanovništva (20,3 % u 2019.), a osobe u dobi od 80 ili više godina činit će 13,2 % stanovništva (5,8 % u 2019.). Time će se dodatno opteretiti sustavi socijalne zaštite, uključujući mirovine, zdravstvenu i dugotrajnu skrb, što će utjecati na financiranje i primjerenost naknada, kao i na potražnju za radnom snagom u području skrbi. Zbog sve manjeg broja radno sposobnog stanovništva ključno je iskoristiti potencijal svih generacija i promicati njihovo aktivno sudjelovanje u društvu.

U tom kontekstu mjere za postizanje ravnoteže između poslovnog i privatnog života te potpora za usluge skrbi o djeci, kao i različiti oblici financijske potpore te porezni sustav i sustav naknada koji ne odvrćaju osobe koje ostvaruju drugi dohodak u kućanstvu od rada, mogu pozitivno utjecati na odluku o osnivanju obitelji i planirani broj djece. U državama članicama na snazi su razne mjere za priznavanje vrijednosti odgoja i skrbi za djecu, na primjer u obliku bodova za mirovinu ili bonusa za djecu, a raspravlja se i o priznavanju različitih oblika partnerstva i međugeneracijske solidarnosti u mirovinskim sustavima.

S obzirom na navedeno ministre i ministrice poziva se da odgovore na sljedeće pitanje:

Koje konkretne mjere smatrate ključnima u vezi s odlukom obitelji da imaju dijete i planiraju obitelj ili da imaju dvoje ili više djece? Jeste li općenito usredotočeni na obitelji ili imate ciljne mjere za mlade obitelji, obitelji s troje ili više djece itd.)?
